

ՄԵԾ ՍԱԼԱ

Հայաբնակ այս գյուղում համեմատաբար ընդհատ վիճակում պահպանվել է միակ արժեքավոր հուշարձանը՝ ս. Ասավածածին եկեղեցին. որը կառուցվել է 1780-ական թվականներին, գյուղի հիմնադրումից հետո: Հուշարձանը գտնվում է գյուղամիջյան մեծ հրապարակում: Ներսի պատերին պահպանվել են նորագույն շրջանի որմնակարներ, որոնցից երկուսի առկա է արձանագրություններ:

534. Հյուսիսային որմնապատկերի տակ՝
ՅԻՇԱՏԱԿ Է Մ[Ա.]Հ[ՏԵՍ]Ի ԲԱՂԴԱՍԱՐԷ ՄՀԻԱՆՑ ՍԲ ԱԾԱԾՆԱ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵԾ ՍԱԼԱՅԻ
1892 ԱՄԻ, 2-Ն ՆՈՅՆՄԲԵՐԻ:

535. Հարավային որմնապատկերի տակ՝
ՅԻՇԱՏԱԿ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄՀԻԱՆՑ Հ. ՄՕՐՆ Մ[Ա.]Հ[ՏԵՍ]Ի ՄԱՐԹԱՅԻ ԳՎԻՆ ՍԲ ԱԾԱԾՆԱ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԵԾ ՍԱԼԱՅԻ 1893 ԱՄԻ, 2-Ը ՆՈՅՆՄԲԵՐԻ:

ՄԵԾ ՍԱԼԱՅԻ ԳԵՐԵՎԱՆՈՅ

536. Տապանաքար, թևավոր խաչի անսքով, սառնին պապականին՝ միայն թվականը.
1856:

537. Տապանաքար, գորշ ավազաքարից 6 սող. երեսին՝
ԾՆԵԱԼ Է 1871 ԴԻՎԻՆ / ՄԷԾ ՍԱԼԱՅ ԳԻԻՂՈՒՄ / ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԱՐԿՈՍՕՎ / ՊԱՅՊԻՋԻՕՎ /
ՎՕՂՃԱՆԱԾ Է 1914-ԻՅ / ԱՊՐԻԼԻ 11-ԻՆ:

538. Երկաթաձուլ կոթող, վրան՝ 2 առդ.
ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ՆԵՐՍԷՍ ԽԱԶԳՐՈՒՋԵԱՆ ԽԼԻԵԱՆՑԻ / ՎԱԽՃ. 7 ՅՈՒԼ. 1900 ԱՄԻ 38
ԱՄ[Ա.Յ]:

539. Երկաթաձուլ կոթող, ապանաձև, 5. առդ. երեսին՝
ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ՎԱՂԱԹԱՌԱՄ / ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ / ՏՈՄԲԱՅԵԱՆՑ. / ԾՆ. 1-Ն
ՄԱՐՏԻ / 1892 ԱՄԻ. ՎԱԽՃ. Ի 27-Ն ՕԳՈՍՏ. 1909 ԱՄԻ:

540. Տապանաքար գորշ ավազաքարից, վրան՝ 3 առդ.
ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ / ՏՈՄԲԱՅԵԱՆՑ / ԾՆ. 1871, ՎԱԽՃ. 24 ՓԵՏՐ. 1911:

541. Տապանաքար, նույնաիսկ, վրան՝ 3 առդ.
ԳԱՐԻԵԼ ՀԱԿՈԲԵԱՆ / ԳՈՄԲԱՅԱՆՑ / 1894-1910:

542 Տապանաքար նույնաիսկ, վրան՝ 3 առդ.
ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ / ԼՈՒՍՊԻՔԱՅԵԱՆ / 1854-1908:

ՓՈՔՐ ՍԱԼԱ (ՍՈՒԼԹԱՆ ՍԱԼԱ)

Գյուղը հիմնադրել է 1780 թ.: Նույն ժամանակամիջոցում կառուցվել է (գյուղի արևելյան մասում) անդի ս. Գեորգ եկեղեցին՝ ոչ հայկական ճարտարապետական հորինվածքով: Շինանյութը, ինչպես թվարկած գյուղական եկեղեցիներին՝ կարմրավուն թրծած աղյուսն է: Պահպանման վիճակը նախանձելի է: Պատերին չունի ոչ մի հիշատակագրություն:

Գյուղից դեպի արևելք, շուրջ 200 մ հեռավորությամբ գտնվում է մինչև օրս գործող

գերեզմանոցը, որը նոր շրջանի է. հինը գոյություն չունի:

Փոքր Սալայի գերեզմանոց

543. Սև մարմարե հուշարձան, վրան 6 տող.

ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ / ՎԱՂԱԹԱՌԱՄ / ԾԱՌՈՒԿԻ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ / ՂԱՐԱԳԵՈՋԵԱՆ / ԾՆԵԱԼ
Ի 5-Ն ԱՊՐԻԼԻ 1891 ԱՄԻ, ԵՒ ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ 7 ՍԵՊՏ. 1911 ԱՄԻ:

544. Տապանաքարից՝ 3 տող.

ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ / ՎԱՐԹԱՆ ԵՐԿԱՆԵԱՆԻ / ՎԱԽ. 20 ՅՈՒՆԻՈՒԱՐԻ 1914 ԱՄԻ:

545. Տապանաքարից՝ 3 տող

ԱՍՏ ՀԱՆԳՁԻ ՄԱՐՄԻՆ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ ՄԻՐՈՒՔԵԱՆ / ՎԱԽՃԱՆԵԱԼ 6 ԱՄԱՑ / Ի
1910 ԱՄԻ:

546. Կոթող, թևավոր խաչքարի առաջով, ստորև՝ միայն թվականը՝ 1878:

**ԹԱՆԳԱՐԱՆԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆՄՈՒՇՆԵՐ,
ԲԵՐՎԱԾ ՆՈՐ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆԻՑ**

547. Հիշատակագրություն, փորագրված է սպիտակ-գորշավուն մարմարե սալաքարին՝ 8
տող.

ՅԻՇԱՏԱԿ Է ԱԽՊԻՐՍ, ՈՐ Է ՋՐՈՅ / ԲՂԻՈՒՄՆ ՈՐԴԱՆԱՆՈՒ
ԲԱՐԱԿ/ԵԱՆ ՏՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ԴՍՏԵՐՆ / ՃՈՒՀԱՐԻՆ, ՅԵԻ
ՈՐԴՈՑՆ՝ ՍՏԵ/ՓԱՆՆՈՍԻՆ ԵԻ ՄԱՆՈՒԵԼԻՆ, ԱՐԴ / ԱՌԱՋԻՆ
ԱԽՊԻՐ ԵՂԵԻ Ի ՆՈՐԱ/ՇԷՆ ՔԱՂԱՔԻՍ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆՈՒ /
1785-ԻՆ, Յ[ՈՒ]ՆԻՍԻ ԱՄՈՅ 15-ԻՆ:

ՅԻՇԱՏԱԿ Է ԱԽՊԻՐՍ, ՈՐ Է ՋՐՈՅ / ԲՂԻՈՒՄՆ ՈՐԴԱՆԱՆՈՒ
ԲԱՐԱԿ/ԵԱՆ ՏՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ԴՍՏԵՐՆ / ՃՈՒՀԱՐԻՆ, ՅԵԻ
ՈՐԴՈՑՆ՝ ՍՏԵ/ՓԱՆՆՈՍԻՆ ԵԻ ՄԱՆՈՒԵԼԻՆ, ԱՐԴ / ԱՌԱՋԻՆ
ԱԽՊԻՐ ԵՂԵԻ Ի ՆՈՐԱ/ՇԷՆ ՔԱՂԱՔԻՍ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆՈՒ /
1785-ԻՆ, Յ[ՈՒ]ՆԻՍԻ ԱՄՈՅ 15-ԻՆ:

Ծանոթ. Գտնվում է Հայաստանի պամոնթյան պեռա-
կան թանգարանում:

Հրատ. Ե. Մուշեղյան, 57

548. Կաղամար ոսկեջրած. արձանագրությունը գտնվում է նիստերից մեկի վրա.

ԻՎԱՅԵԼՈՒՄՆ ՎԱՐԴԱՐՈՆԻ ՈՐԴԻ ՊԱՊԻՆ. ԹՎ[ԻՆ]. ՌՄԻԴ-ԻՆ (1794):

Ի ՎԱՅԵԼՈՒՄՆ ՎԱՐԴԱՐՈՆԻ ՈՐԴԻ ՊԱՊԻՆ. ԹՎ[ԻՆ]. ՌՄԻԴ-ԻՆ (1794):

Ծանոթ. Գտնվում է վերոհիշյալ թանգարանում:

Հրատ. Ե. Մուշեղյան, 75

549. Խաչ, ոսկեջրած, պաականելիս է եղել նոր Նախիջևանի Գրիգոր Լուսավորիչ
եկեղեցուն: Քչոցաձև շրջանակի մեջ, կենտրոնում՝ Քրիստոսի խաչելության պատկերն է:
Բռնակի վրա՝ 4 տող.

ՅԻՇԱՏԱԿ Է ԱԽՊԻՐՍ, ՈՐ Է ՋՐՈՅ / ԲՂԻՈՒՄՆ ՈՐԴԱՆԱՆՈՒ
ԲԱՐԱԿ/ԵԱՆ ՏՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ԴՍՏԵՐՆ / ՃՈՒՀԱՐԻՆ, ՅԵԻ
ՈՐԴՈՑՆ՝ ՍՏԵ/ՓԱՆՆՈՍԻՆ ԵԻ ՄԱՆՈՒԵԼԻՆ, ԱՐԴ / ԱՌԱՋԻՆ
ԱԽՊԻՐ ԵՂԵԻ Ի ՆՈՐԱ/ՇԷՆ ՔԱՂԱՔԻՍ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆՈՒ /
1785-ԻՆ, Յ[ՈՒ]ՆԻՍԻ ԱՄՈՅ 15-ԻՆ:

ՅԻՇԱՏԱԿ Է ԱԽՊԻՐՍ, ՈՐ Է ՋՐՈՅ / ԲՂԻՈՒՄՆ ՈՐԴԱՆԱՆՈՒ
ԲԱՐԱԿ/ԵԱՆ ՏՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ԴՍՏԵՐՆ / ՃՈՒՀԱՐԻՆ, ՅԵԻ
ՈՐԴՈՑՆ՝ ՍՏԵ/ՓԱՆՆՈՍԻՆ ԵԻ ՄԱՆՈՒԵԼԻՆ, ԱՐԴ / ԱՌԱՋԻՆ
ԱԽՊԻՐ ԵՂԵԻ Ի ՆՈՐԱ/ՇԷՆ ՔԱՂԱՔԻՍ ՆԱԽԻՋԵՎԱՆՈՒ /
1785-ԻՆ, Յ[ՈՒ]ՆԻՍԻ ԱՄՈՅ 15-ԻՆ:

Ծանոթ. Գտնվում է նույն թանգարանում (Ք. 6819):

Հրատ. Ե. Մուշեղյան, 77